

Juan Ventura Gríño (pare)
treballant al torn de peu.
FOTO: TERRISSERIA VENTURA

Oficis tradicionals. La ceràmica ha estat històricament una part fonamental de l'economia de Miravet. Actualment queden sis tallers que encara s'hi dediquen

Un ofici tradicional en la modernitat a la Ribera d'Ebre

NEREA SERRA
MIRAVET

Hi ha oficis que actualment entenem com a purament artístics i sovint no ens adonem que són herència i memòria d'altres temps. En l'actualitat en trobem diversos casos, sent un d'ells la feina dels canterers de Miravet, que són un exemple del pas del temps i una mostra de com allò quotidià es pot transformar en una peça artística.

Tradicionalment, els canterers, de qui el nom prové de la paraula càntir, creaven als seus tallers peces necessàries per al funcionament d'una casa o per al dia a dia, com per exemple plats, els típics pitxells, estris de jardineria o peces professionals, que es venien als veïns del poble o mitjançant carros i llaguts es transportaven per vendre's a altres zones de Catalunya, a l'Aragó, al País Valencià, o fins i tot se'n venien a Nava-

rra. Amb el pas del temps, aquestes peces de fang, han perdut pes en la vida quotidiana per culpa de l'aparició del plàstic i les importacions d'altres països, però encara hi ha veïns de Miravet que mantenen aquest ofici viu gràcies a l'elaboració de peces tal com es feia tradicionalment, mantenint-se com un ofici hereditari que passa de pares a fills. Malauradament, però, encara que hi ha registres que a principis del segle passat s'hi dedicaven més de vint famílies, actualment només en queden sis tallers: Josep Papaseit, Josep Fabregat, Terrisseria Ventura, Josep Jornet, Ceràmiques Pedrola i Ferran Segarra. Tots aquests tallers estan localitzats a una mateixa zona, a la Raval dels Canterers, situada a l'entrada de la localitat, per la carretera T-324 que ve de Móra d'Ebre i Benissanet, i que la Generalitat de Catalunya, va declarar com a Zona d'Interès Artesanal. «Abans hi ha-

L'origen del nom

El nom de canterer prové d'una de les creacions que, entre moltes altres, es fan a l'ofici: el càntir. Una de les peces més característiques de l'artesanía local és el Pitxell del Moixó

via 100 persones dedicant-s'hi entre gent que carregava, que embolicava i descarregava, hi va haver tota una indústria», diu Ferran Segarra.

Josep Fabregat, canterer amb més de dues dècades d'experiència, explica que l'elaboració de les peces que es fan en aquest ofici i que ell mateix prepara des de fa més de vint anys, són un «procés bastant artesanal. Fa molts anys hi treballàvem molts més, però ara en quedem sis o set. Anys enrere hem passat una mica més de crisi per les importacions asiàtiques i s'ha perdut una mica de quota de mercat. Si aquest ofici s'acaba reconeixent, potser s'hi interessarà més gent. Ara hi ha una mica de canvi, sembla que els compradors comencen a interessar-se més». I és que en els últims anys, hi ha hagut un ressorgiment de l'interès per l'artesanía gràcies a la potenciació de diversos valors ecològics, l'alça de tendències

com el '0 waste' que tenen per objectiu la reducció de residus i el rebuig cap al plàstic, la creixent importància de la compra de km0, l'interès per productes fets a mà per sobre d'aquells en sèrie i les diverses campanyes per salvar el petit comerç. Arran d'això, aquests artesans de la Ribera d'Ebre, han començat a notar recentment un ressorgiment de l'interès pel seu ofici. A això, se li sumen la popularitat de les xarxes socials que els ajuden a mostrar el seu treball i difondre'l més enllà de les fires i mercats d'Artesania, on la major part dels consumidors d'aquesta classe de productes els coneixia. «Ara sembla que la gent torna a tenir més interès pel 'handmade', que ho comencen a valorar més», explica Montserrat Pedrola Miró, setena generació de canterers de Ceràmiques Pedrola, i afegeix que actualment «S'aprecien més les coses fetes a mà perquè les industrials les pots trobar